

Stockholms kommun

Rektorn vid Nockebyhovsskolan / Olovslundsskolan

Beslut för grundskola, grundsärskola och fritidshem

efter tillsyn av
Nockebyhovsskolan / Olovslundsskolan
i Stockholms kommun

Tillsyn i Nockebyhovsskolan / Olovslundsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Nockebyhovsskolan / Olovslundsskolan besöktes av Skolinspektionen den 16 april 2013.

Fakta om skolan

Skolenheten Nockebyhov / Olovslund ligger i stadsdelen Bromma i Stockholms kommun och består av två skolor. På Olovslundsskolan finns förskoleklass och årskurserna 1-5 (från läsåret 2013/14 även årskurs 6), fritidshem samt grundsärskola för årskurserna 1-6. På Nockebyhovsskolan finns förskoleklass, årskurserna 1-3 och fritidshem.

I Olovslundsskolan går cirka 460 elever läsåret 2012/13. I grundsärskolan går 9 elever, som under fritidshemstid och i viss mån även under skoltid integreras i den övriga verksamheten. I Nockebyhovsskolan går 109 elever. Totalt är cirka 369 elever från båda skolorna inskrivna på fritidshemmet.

Skolenheten leds av rektor, biträdande rektor och skolintendent. Biträdande rektor ansvarar för skolenhetens trygghetsteam och likabehandlingsarbetet samt utveckling på fritidshemmet. Till sin hjälp har rektorn även en pedagogisk utvecklingsgrupp som är sammansatt av arbetslagsledare från varje arbetslag samt rektor och biträdande rektor. Gruppens uppgift är att driva det pedagogiska utvecklingsarbetet och leda resultatdialogerna i arbetslagen. Pedagogerna på Olovslundsskolan är indelade i fem årskursvisa arbetslag, därutöver har skolenheten ett arbetslag för de praktiskt-estetiska ämnena samt ett för specialpedagogiskt stöd. På Nockebyhovsskolan är all personal organiserad i ett arbetslag. Varje arbetslag har en arbetslagsledare och en avdelningsansvarig för fritids. Dessa personer har en samordnande funktion och har ansvar för att driva det pedagogiska utvecklingsarbetet.

Kunskapsresultat

Enligt Skolverkets statistik (SIRIS) för de nationella ämnesproven i årskurs 3 år 2012 nådde 94 procent av eleverna på Olovslundsskolan kravnivån på samtliga delprov i matematik och 81 procent av eleverna nådde kravnivån på samtliga delprov i svenska. Det är högre andel än för riket där motsvarande siffra var 72 procent för proven i matematik och 74 procent för proven i svenska.

För eleverna i Nockebyhovsskolan visar Skolverkets statistik att 50 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kravnivån på samtliga delprov i matematik. Det är lägre än för riket där motsvarande siffra var 72 procent. I ämnet svenska nådde 65 procent av eleverna kravnivån på samtliga delprov vilket är lägre än i riket där motsvarande siffra är 74 procent. Skolan har analyserat resultaten och vidtagit åtgärder för att öka måluppfyllelsen, bland annat genom diskussioner med lärare vad gäller bedömning och betygssättning.

Av skolans egen redovisning av de samlade resultaten för eleverna i årskurs 3 i (Olovslundsskolan och Nockebyhovsskolan) framgår att 92 procent av eleverna bedömdes ha nått kunskapskraven i svenska i slutet av årskurs 3 och 97 procent av eleverna bedömdes ha nått kunskapskraven i matematik.

Skolan kan inte uppvisa några egna sammanställningar av kunskapsresultat för de samhällsorienterade och de naturorienterade ämnena i årskurs 3.

Eleverna i grundsärskolan bedöms nå kunskapskraven.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att eleverna i Nockebyhovsskolan / Olovslundsskolan ges förutsättningar att nå målen för utbildningen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Nockebyhovsskolan / Olovslundsskolan elever når i allmänhet goda resultat även om skolan behöver arbeta vidare med att förbättra resultaten. Detta gäller i synnerhet Nockebyhovsskolan där elevernas resultat i de nationella proven i årskurs 3 är betydligt lägre än för kommunen. Detta har uppmärksammats av skolans rektor och rektorn har under detta läsår även satt in särskilda kompetensutvecklingsinsatser under konferenser och studiedagar avseende betyg och bedömning och bedömning av läsutveckling.

Av tillsynen framgår vidare att skolan behöver utveckla arbetet med särskilt stöd där åtgärdsprogrammen är ett viktigt verktyg för planeringen av det särskilda stödet. Bland annat ska elevernas behov i större utsträckning relateras till kunskapskraven och det ska tydligare anges hur åtgärderna ska följas upp. Vidare bör tydliga rutiner tas fram för hur samråd med elevhälsan ska ske vid en utredning av huruvida en elev är i behov av särskilt stöd.

Skolinspektionen bedömer både utifrån intervjun med rektorn och utifrån dokumentstudier att skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete med rutiner för dokumentation och insamling av underlag för analys från skolans lärare, elever och vårdnadshavare i form av bland annat brukarenkäter och kartläggningar. Det saknas dock sammanställningar av kunskapsresultaten i de naturorienterade och de samhällsorienterade ämnena i årskurs 3.

Skolan har i sitt kvalitetsarbete bland annat identifierat matematikundervisningen, läsutveckling, IT användning samt verksamheten i fritidshemmet som några utvecklingsområden att fokusera på under läsåret 2012/13. Skolans biträdande rektor, som är ansvarig för fritidsverksamheten, har till exempel utifrån resultaten av skolans kvalitetsarbete vidtagit ett antal åtgärder för att förbättra fritidshemmets kvalitet.

Skolinspektionen bedömer vidare att rektorn för Nockebyhovsskolan / Olovslundsskolan behöver se över skolenhetens plan mot kränkande behandling så att den innehåller åtgärder som utgår från varje enskild verksamhets behov och förutsättningar. Enligt de elever som Skolinspektionen samtalat med under besöket upplever de sin skola som trygg, vilket även framgår av Skolinspektionens enkäter som eleverna i årskurs 5 på Olovslundsskolan och som vårdnadshavarna till eleverna i Nockebyhovsskolan svarat på.

Mot bakgrund av detta fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 19 augusti 2013** redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att varje verksamhet tydligt framgår av planen mot kränkande behandling och att de åtgärder och redogörelser som anges är anpassade utifrån varje verksamhets specifika behov och förutsättningar.

Motivering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

I Skolverkets allmänna råd för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling (SKOLFS 2012:10) anges att arbetet bör bedrivas så att det återspeglar förhållandena i varje enskild verksamhet.

Skolinspektionen har tagit del av Nockebyhovsskolan / Olovslundsskolan gemensamma plan mot kränkande behandling i vilken skolenhetens arbete mot kränkande behandling beskrivs. Av planen framgår hur man arbetar med förebyggande och främjande åtgärder vid skolenheten samt åtgärder som ska vidtas i händelse av kränkningar, mobbning eller trakasserier. Varje verksamhet i skolenhetens arbete mot kränkande behandling framgår dock inte tydligt av planen. Exempelvis finns inga åtgärder kopplade till fritidshemmets eller till respektive skolas specifika behov och förutsättningar trots att det i varje verksamhet genomförs särskilda trivselenkäter.

Utredningen visar att det finns brister i skolenhetens plan mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs avhjälpa bristen.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att den om uppmärksammar att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller att eleven har andra svårigheter i sin situation på skolan eller fritidshemmet anmäler det till rektor.
- Se till att utredningen av elevens behov av särskilt stöd sker i samråd med elevhälsan.
- Utarbeta åtgärdsprogram åt alla elever som befaras att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås samt se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

I skollagen anges att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Vid utredningen ska samråd ske med elevhälsan, om det

inte är uppenbart obehövligt. Vidare anges i skollagen att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den rektor som har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Åtgärdsprogram och beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram kan överklagas till Skolväsendets överklagandenämnd.

Av intervjun med rektor och biträdande rektor framgår att det inte alltid anmäls till rektorn när en elev befaras att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Vidare uppger de att samråd med elevhälsan inte alltid sker vid utredningar utan det är upp till varje enskild lärare om de behöver hjälp med att utreda en elevs behov. Enligt rektor framgår vidare att åtgärdsprogram inte utarbetas för de elever som riskerar att inte nå kunskapskraven i enbart något av de praktiskt-estetiska ämnena som till exempel bild eller idrott och hälsa.

Rektorn uppger i intervju att för de elever som utredningen visar inte behöver särskilt stöd fattas inga beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Detta medför att vårdnadshavare inte kan överklaga skolans beslut om att inte ge särskilt stöd till eleven.

Skolinspektionen har tagit del av ett antal åtgärdsprogram som har utarbetats under höstterminen 2012. Av åtgärdsprogrammen framgår det inte alltid tydligt vilka elevernas behov är. I en del av åtgärdsprogrammen saknas även en koppling mellan målen som eleven förväntas uppnå och de nationella kunskapskraven. Det saknas även tydlig information om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Utredningen visar att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun en anmärkning.

Stockholms kommun ska vidta åtgärder för att rätta till bristen och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen **senast den 19 augusti 2013**.

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Det systematiska kvalitetsarbetet innefattar inte sammanställningar och analyser av de samlade kunskapsresultaten på skolnivå i de samhällsorienterade och naturorienterade ämnena.

Motivering

Enligt skollagen är det rektorns ansvar att se till att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt och kontinuerligt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och att detta arbete dokumenteras. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls.

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet (SKOLFS 2012:98) bör rektorn se till att dokumentationen av kvalitetsarbetet är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på enhetsnivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser, skapa rutiner och former för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för enhetens kvalitetsarbete, samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom enheten.

De samlade kunskapsresultaten i slutet av årskurs 3 i de samhällsorienterade och naturorienterade ämnena har inte på ett strukturerat sätt sammanställts, dokumenterats och analyserats av skolläring och personal i skolans kvalitetsarbete.

Med anledning av att skolans kvalitetsarbete i övrigt motsvarar författningarnas krav bedöms bristen som mindre allvarlig. Stockholms kommun tilldelas därför en anmärkning.

Författning

4 kap. 4 § första stycket skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Ana-Maria Koci Spång
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).